

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 28.01.2014

Sayı: 2014/ 2839

15/01/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakliyat fiyatlarındaki artışların nedenlerinin araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasanın 98. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Mustafa HALACIOĞLU
Eğirdir M.V.

Mehmet Şandır
Mersin M.V.

Oksay Ural
İzmir M.V.

Muharrem VARLI
MHP Adana Milletvekili

Prof. Dr. Tuncel Torkan
ANT. M.V.

Dakotun Dela
Dilecik M.V.

Özcan YENİÇERİ
ANKARA

Suma ÖRTE
(Manisa)

Berat Belen
Tehrik M.V.

Şenol Oğuz
Yalova M.V.

Erkan AKSAY
Manisa M.V.

Seyhan Şener
Adana M.V.

Mustafa Fesem
Mersin M.V.

D. Ali TORLAK
İST. M.V.

Mesut DEDEOĞLU
Kahramanmaraş M.V.

Ahmet Duan Bulut
Bakır M.V.

Münir KUTLUOĞLU
Sakarya M.V.

Emin Haluk Ayhan
Denizli M.V.

Emin GINAR
Kastamonu M.V.

Ali ÖZ
Mersin M.V.

Yılmaz İRDEG
Antalya M.V.

R. DEMİREL
Eskişehir

Gerekçe;

Bakliyat fiyatlarında 2013 yılının son aylarında yaşanan artışlar vatandaşları ve kamuoyunu endişeye sevk etmiştir. Maalesef geçtiğimiz yıllarda et üretimi ve fiyatlarında yaşanan sıkıntılar bakliyat konusunda da yaşanmaya başlamıştır.

Bakliyat fiyatları Kasım 2013 ayından itibaren tırmanışa geçerken, fiyatlar yüzde 15 ile 60 oranında artmış ve bu artışlar sonucunda kuru fasulye zam şampiyonu olmuştur. Ekim ayında toptan kilosu 4 TL olan fasulye kasım ayında yüzde 60 zamlanarak 6,50 TL'ye yükselmiştir. Fasulyedeki fiyat artışını değerlendiren sektör temsilcileri, bunu Arjantin'de yaşanan kuraklık ve fasulyeden zarar eden çiftçinin bu yıl ekmemesine bağlamıştır. Ekim ayında 2,90 TL olan baldo pirincin fiyatı da yaklaşık yüzde 35'lik artışla 3,90 TL'ye ulaşmış, bu artışlar kırmızı mercimekte 30, Osmancık pirinçte ise 35 kuruş olarak gerçekleşmiştir.

Yetkililer yaptıkları açıklamalarda; "Türkiye'de birkaç senedir fasulye ucuz olduğu için kimse ekmiyor, daha pahalı olan şeye yöneliyorlar. Bu her sene dikilen bir ürün, mesela bir bağ gibi, zeytin gibi değil. Onlar dikili olduğu için değişkenlik olmuyor. Bunlar her sene dikildiği için birkaç senedir fasulye yerlerde süründü. Dışarıdan çok fasulye geliyordu. Fasulyenin ithal edildiği Arjantin'den de kuraklık nedeniyle, hava şartlarından dolayı ithalat olmadı." İfadelerinde bulunmaktadır.

Türkiye'de 1990'lı yıllarda 20 milyon dekar olan bakliyat ekim alanının yüzde 62 azalarak 2012'de 7,7 milyon dekara gerilemesi ve üretimin ise yüzde 41 oranında düşmesi sonucunda bakliyatla tehlike çanlarının çalmaya başladığı görülmektedir.

Halkın temel gıda maddeleri arasında yer alan bakliyatın üretiminde uzun süredir sıkıntı yaşanması sonucu bakliyat üretimi düşmüş, ihracat azalmış ve Türkiye bakliyat ihracatçısı ülke olmaktan çıkıp maalesef net ithalatçı konumuna gelmiş ve ithalat giderek artmıştır. Üstelik kırmızı mercimek, nohut ve fasulyenin tohumlarının genleri Anadolu'dan çıktığı halde üretimimiz iç talebe bile cevap vermekten uzaklaşmış ve doğal olarak yurtiçi fiyatları dünya bakliyat piyasalarındaki gelişmelerden ciddi biçimde etkilenerek artmıştır. Dövizlerdeki artışlar ile bakliyatla bu olumsuz etkilenme daha da artacaktır.

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Örgütü (FAO) başta olmak üzere birçok uluslararası kuruluş 5 yıldır her fırsatta "önümüzdeki 10 yılda dünyada gıda fiyatlarının artacağı" uyarısını yaptığı halde hemen hemen her konuda olduğu gibi bu konuda da hükümet ve özellikle Tarım Bakanlığı bu uyarıları görmezden gelmiş ve hiçbir ciddi adım atmamıştır. Bakanlığın sağlıklı bir tarım ve gıda politikasının olmaması, sorun ortaya çıkınca çözmeye çalışması ve kırmızı et ve pirinçteki fiyat artışında olduğu gibi ithalatla çözüm aranması gibi bir yanlışla sürekli düşmektedir.

Bu konuda kısa vadede acil olarak alınması gereken önlem, ithalatın zorunlu olduğu durumlarda Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) devreye girerek ithalatı gerçekleştirmesi ve ithal ürünü kendisinin pazarlamasıdır. TMO'nun piyasadan çekilmek yerine, daha fazla piyasaya girmesi ve stokçuların hesaplarının bozacak stok miktarını elinde bulundurması gerekmektedir. Orta vadede ise bütçeden tarıma ayrılan desteğin ve bakliyat ürünlerine verilen desteğin artırılmasıdır. Uzun vadede ise üretim alanlarının artırılması ile kaliteli ve rekoltesi yüksek ürünlerin yetiştirilmesi gerekmektedir.

Netice olarak;

Bakliyat fiyatlarındaki artışların nedenlerinin araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.